

ΒΟΥΛΗ ΤΩΝ ΕΛΛΗΝΩΝ	
ΔΙΕΥΘΥΝΣΗ ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΕΥΤΙΚΟΥ ΕΛΕΓΧΟΥ	
Αριθμ. Πρωτ. ΕΡΩΤΗΣΕΩΝ	3045
Αριθμ. Πρωτ. ΑΙΤΗΣΙΑΤ. ΕΓΓΡΑΦΩΝ	371
Ημερομ. Κατοθέσεως	28-11-18

ΕΡΩΤΗΣΗ-Α.Κ.Ε.

Προς την Υπουργό: Πολιτισμού και Αθλητισμού

κ. Μυρσίνη Ζορμπά

Θέμα : Ποινική, διοικητική, εκπαιδευτική προστασία της άυλης πολιτιστικής κληρονομιάς

Στο Νόμο 3028/2002 "Περί Προστασίας των Αρχαιοτήτων και εν γένει της Πολιτιστικής Κληρονομιάς" (ΦΕΚ 153/Α'/28.6.2002) ως άυλα πολιτιστικά αγαθά νοούνται εκφράσεις, δραστηριότητες, γνώσεις και πληροφορίες, όπως μύθοι, έθιμα, προφορικές παραδόσεις, χοροί, δρώμενα, μουσική, τραγούδια, δεξιότητες ή τεχνικές που αποτελούν μαρτυρίες του παραδοσιακού, λαϊκού και λόγιου πολιτισμού.

Βάσει του Ν. 3028/2002 το Υπουργείο Πολιτισμού μεριμνά για την αποτύπωση σε γραπτή μορφή, καθώς και σε υλικούς φορείς ήχου, εικόνας ή ήχου και εικόνας, την καταγραφή και την τεκμηρίωση άυλων πολιτιστικών αγαθών του παραδοσιακού, λαϊκού και λόγιου πολιτισμού που παρουσιάζουν ιδιαίτερη σημασία. Με προεδρικό διάταγμα, που εκδίδεται με πρόταση του Υπουργού Πολιτισμού, καθορίζονται ο τρόπος καταγραφής και αποτύπωσης των άυλων πολιτιστικών αγαθών, οι αρμόδιες για την υλοποίηση των παραπάνω ενεργειών υπηρεσίες ή και φορείς και ρυθμίζεται κάθε αναγκαία λεπτομέρεια.

Η ελληνική πολιτεία είναι εγγυήτρια της προστασίας όλων των πολιτιστικών αγαθών που βρίσκονται εντός της επικράτειάς της, σε ένα χώρο που μόνο η ίδια μπορεί να ελέγξει κυριαρχικά και να επιβάλει τη βούληση για προστασία τους, στο μέτρο που αποτελούν το πολιτιστικό περιβάλλον του τόπου αυτού.

Η προστασία του πολιτιστικού περιβάλλοντος αφορά τις αρχαίες πολιτισμικές αξίες αλλά και τη συνέχιση του σύγχρονου πολιτισμού ως πολιτιστικής παράδοσης.

Επισημαίνεται ότι η διαφύλαξη της άυλης πολιτισμικής κληρονομιάς αποτελεί υποχρέωση του κράτους {*διεθνείς συμβάσεις προστασίας πολιτιστικής κληρονομιάς (Σύμβαση της Χάγης το 1954, ο Ν.360/1976, ο Ν.1126/1981, ο*

N.3028/2002 και προεχόντως η Σύμβαση της UNESCO που έχει κυρωθεί από το Ελληνικό Κοινοβούλιο - N.3521/2006}}, το οποίο πρέπει να λαμβάνει τα προσήκοντα και νόμιμα μέτρα σεβασμού και αξιοποίησης της πολιτιστικής κληρονομιάς σε θέματα γλώσσας, εκπαίδευσης και παιδείας, μουσικής παράδοσης, εορταστικών και χορευτικών εκδηλώσεων κλπ.

Στο πλαίσιο της διαφύλαξης της Άυλης Πολιτιστικής Κληρονομιάς σε εθνικό επίπεδο, η Σύμβαση του 2003 αναγνωρίζει την ευθύνη των Κρατών Μελών της Σύμβασης στη λήψη των αναγκαίων μέτρων. Μάλιστα ορίζει τις κατευθύνσεις που θα πρέπει να ακολουθούν αυτά τα μέτρα. Πιο συγκεκριμένα κάθε Κράτος θα πρέπει να εφαρμόζει, προσαρμοσμένα στην περίπτωση του, ένα ή περισσότερα ευετήρια της άυλης πολιτιστικής κληρονομιάς που υφίσταται στο έδαφός του με τη συμμετοχή των κοινοτήτων, των ομάδων και των οικείων μη κυβερνητικών οργανώσεων. Και πρέπει να καταβάλλει μεγάλες προσπάθειες στην υιοθέτηση γενικών πολιτικών που έχουν σκοπό την αξιοποίηση της άυλης πολιτιστικής κληρονομιάς στην κοινωνία και την ενσωμάτωση της προστασίας της σε διαρθρωτικά προγράμματα. Οφείλει να ορίσει αρμόδιους οργανισμούς για την προστασία της και να υιοθετεί κατάλληλα νομικά, τεχνικά, διοικητικά και οικονομικά μέτρα για την ενίσχυση εκπαιδευτικών φορέων που ασχολούνται με τη διαχείριση και τη μεταβίβασή της. Οφείλει να θεσπίζει κατάλληλα μέτρα για τη δημιουργία φορέων τεκμηρίωσης αλλά και να ενθαρρύνει επιστημονικές, τεχνολογικές και καλλιτεχνικές μελέτες για την προστασία της άυλης πολιτιστικής κληρονομιάς, και ειδικά αυτής που βρίσκεται σε κίνδυνο.

Ιδιαίτερη σημασία δίνεται στις προσπάθειες παιδείας, ευαισθητοποίησης και ενίσχυσης των δεξιοτήτων. Κάθε Κράτος πρέπει να καταβάλλει προσπάθειες, με όλα τα κατάλληλα μέσα, προς τη διασφάλιση της αναγνώρισης, του σεβασμού και της αξιοποίησης της άυλης πολιτιστικής κληρονομιάς στην κοινωνία, μέσω εκπαιδευτικών προγραμμάτων ευαισθητοποίησης, διάδοσης πληροφοριών, ενίσχυσης των δεξιοτήτων και ενημέρωσης για τις απειλές εις βάρος της κληρονομιάς.

Επειδή δεν προβλέπεται, για παράδειγμα, απαγόρευση μετατροπής, αλλοίωσης και γενικότερα προσβολής της ακεραιότητας των άυλων πολιτιστικών αγαθών ή οικειοποίησης της πατρότητάς τους, ούτε επιβάλλεται η λήψη κάποιας άδειας για τη χρήση τους,

Επειδή μία τέτοια συμπεριφορά δε φαίνεται να αποτελεί αξιόποινη πράξη κατά το ν. 3028/2002,

Επειδή η γλώσσα αποτελεί αναπόσπαστο στοιχείο της άυλης πολιτιστικής κληρονομιάς,

Επειδή μια τοπική γλώσσα, μια διάλεκτος, ή και μια ιδιόλεκτος μπορεί να προστατευτεί μέσα από το πλέγμα μέτρων διαφύλαξης που αφορούν προφορικές παραδόσεις, ή διαδικασίες προφορικής μεταβίβασης από γενιά σε γενιά μιας παραδοσιακής τεχνογνωσίας,

Ερωτάται η κ. Υπουργός :

α) Υφίσταται κατάλογος καταγραφής άυλης ελληνικής πολιτιστικής κληρονομιάς; Αν ναι παρακαλώ να κατατεθεί.

β) Πώς προστατεύονται οι τοπικές διάλεκτοι ως στοιχείο της ελληνικής γλώσσας και ως άυλα ελληνικά πολιτιστικά αγαθά, μέσα από το πλέγμα μέτρων διαφύλαξης που αφορούν προφορικές παραδόσεις, ή διαδικασίες προφορικής μεταβίβασης από γενιά σε γενιά μιας εθνικής παραδοσιακής τεχνογνωσίας;

γ) Ποια είναι τα προσηκόντα νομοθετικά και διοικητικά μέτρα προστασίας της άυλης πολιτιστικής κληρονομιάς και κυρίως η ποινική προστασία της;

Αθήνα, 28.11.18

ΓΕΩΡΓΙΟΣ ΚΑΣΑΠΙΔΗΣ